

CO₂ doelstellingen en maatregelen
Conform niveau 3 op de CO₂-prestatieladder
ter publicatie beschikbaar gesteld op 9-2-2024.

1. Inleiding

Mos Grondmechanica B.V. beschouwt zich als middenmoter in de omgang met milieu en CO₂-uitstoot. Dat wil zeggen dat Mos Grondmechanica B.V. geen pro-actieve rol vervult in experimenten met reductiemaatregelen, maar dat het zeker ook niet achterop blijft. Zodra een nieuwe techniek bewezen is, zal Mos deze zeker overwegen. Extern besteedt Mos Grondmechanica B.V. wel proactief aandacht aan de milieu- en duurzaamheidswensen van opdrachtgevers.

Om het concreet en aantoonbaar te maken dat Mos Grondmechanica B.V. zich inspant om de negatieve impact op de leefomgeving te beperken, berekenen wij jaarlijks onze CO₂ footprint.

De vorige doelstellingen waren opgesteld voor de periode 2020-2023. Nu 2023 is afgerond stellen we in dit document nieuwe doelstellingen op voor de periode 2024 tot en met 2026. We relateren de relatieve uitstoot nog wel aan het basisjaar 2020. In dit document onderzoeken we eerst de mogelijkheden van reductie aan de hand van de onderwerpen van de SKAO maatregelenlijst. Vervolgens bepalen we de doelstellingen voor de nieuwe periode.

2. Mogelijkheden tot CO₂-reductie

Op basis van de SKAO maatregelen lijst is hieronder een samenvatting gemaakt van acties die ervoor moeten zorgen dat onze CO₂ reductie doelen behaald worden en de CO₂ uitstoot wordt verminderd.

Kantoren

Op basis van de SKAO maatregelenlijst zien we nog de volgende mogelijkheden tot reductie:

- Het onderhandelen over groene stroom bij locaties die nog grijze stroom hebben bij contractvernieuwing; De vestiging in Amsterdam is sinds vorig jaar gesloten, dus alleen Helmond is overgebleven.
- Benchmarken. In Rotterdam moeten we nog steeds met een verdeelsleutel werken, omdat we geen exact inzicht hebben in ons verbruik. Dat maakt benchmarken niet heel zinvol.
- Bij inkoop van hardware zuinigere apparatuur aanschaffen. De effecten van deze besparing zullen naar verwachting echter gering zijn;
- Investeren in zonnepanelen op locaties waar dit vooralsnog niet rendabel is; Vestiging Enter heeft al zonnepanelen. Voor de hand ligt dan verder de vestiging Rotterdam. Eerder bleek het investeren in zonnepanelen hier niet rendabel. Met de stijgende energieprijzen kan hier verandering in komen. Er bestaat ook een afhankelijkheid van de bereidheid tot het mogen installeren van zonnepanelen van de verhuurder. Het zal voor locatie Rotterdam echter geen verschil maken voor de uitstoot, want er is daar al sprake van groene stroom. Verhuurder heeft vorig jaar de mogelijkheden van het plaatsen van zonnepanelen laten inventariseren. Daarbij is het advies gegeven om voorafgaand aan het plaatsen van zonnepanelen het dak te vervangen. Die investering wil de verhuurder alleen doen als hij zekerheid heeft over de verhuur van het pand en daartoe de huidige huurovereenkomst die loopt tot in 2028 voortijdig zou worden verlengd. Gezien ook de onzekerheid voor ons m.b.t. de

toekomst, willen wij dat op dit moment niet doen. Voor de CO₂ uitstoot doet dit verder niets.

Reductiepotentieel: $\approx 1\%$ / 5 ton CO₂

Logistiek en transport

- Gebruik van speciale diesel die aantoonbaar 3% brandstofbesparing oplevert. Dit is voornamelijk niet rendabel en met de gestegen brandstofprijzen zeker niet;
- Aanschaffen van zuiniger sondeerapparatuur. We nemen brandstofverbruik mee bij investeringsbeslissingen op natuurlijke momenten;
- Hybride apparatuur. Deze techniek is binnen de branche nog niet wijdverbreid beschikbaar en op dit moment niet rendabel, wellicht over een aantal jaren wel. Hetzelfde geldt voor zero-emissie vrachtwagens. Vanuit het ketenoverleg zullen we mogelijkheden overwegen. Oprichting commissie duurzaamheid is vanuit de branchevereniging (VOTB) geaccordeerd. De eerste bijeenkomsten hebben in 2023 plaatsgevonden. Er is vanuit de commissie een initiatie document opgesteld.

Reductiepotentieel: Zie hieronder, samengevoegd met materieel.

Materieel

- Bij investeringsbeslissingen over machines aantoonbaar keuze maken voor machine met laagste brandstof- en energieverbruik.
- We gaan kijken om met collega-bedrijven afspraken te maken over het bij elkaar stallen van materieel of het door een collega-bedrijf, dat is gevestigd nabij de projectlocatie, laten uitvoeren van het onderzoek, zodat transportkilometers worden beperkt. Met de gestegen brandstofkosten is dit zeker uit economisch oogpunt een belangrijk alternatief.
- Op dit moment is hybride onderzoeksequipments nog niet of niet rendabel beschikbaar. De verwachting is dat dit de komende jaren wel het geval gaat zijn.

Reductiepotentieel: Als het brandstofverbruik bedrijfsmiddelen met HVO diesel gedaan zou worden, ten opzichte van B7 diesel, dan bespaart dat ongeveer 90% binnen deze energiestroom. Brandstof van bedrijfsmiddelen is nu ongeveer 60% van de totale uitstoot. Dat betekent dat er een theoretisch reductiepotentieel van 54% ($90\% \times 60\%$) is. Echter, in de praktijk is het tanken van HVO niet kosteneffectief. We verwachten in de komende 3 jaar hier nog weinig verandering in. Onze inschatting is daarom aan de voorzichtige kant, we verwachten $\approx 1\%$ / 5 ton CO₂ te kunnen besparen.

Onderaannemers en leveranciers

- Harde eisen stellen aan reisafstand bij inschakelen onderaannemers. We zien dit niet op korte termijn geïmplementeerd, echter wordt in het algemeen alleen al om economische redenen gekozen voor een onderaannemer die niet ver van de projectlocatie is gevestigd.

Reductiepotentieel: dit wordt al uitgevoerd, we verwachten $\approx 1\%$ / 5 ton CO₂ te kunnen besparen.

Organisatie algemeen

- We zouden meer kunnen selecteren op leveranciers met een CO₂ bewust certificaat, dit is een bespreekpunt in het VOTB overleg
- We blijven binnen de organisatie aandacht op CO₂ reductie vestigen.

Personenmobiliteit

- We gaan bij de aanschaf/lease van bedrijfsbusjes en personenauto's meer kijken naar de CO₂ uitstoot. Dit speelt bij nieuwe bedrijfsauto's in de komende periode.
- In de bedrijfsautoregeling die in 2023 van kracht is geworden voor de (luxe) leaseauto's, wordt de keuze voor elektrisch aangedreven leaseauto's gestimuleerd door hiervoor, naast de wettelijke fiscale eigenbijdrage, geen eigen bijdrage voor het privé gebruik, in rekening te brengen.
- In 2023 stond vervanging van diverse bedrijfsauto's op de planning. Er is een analyse gemaakt voor de vervanging daaruit is gebleken dat het verschil in kosten voor ons op dit moment nog te groot is om voor elektrische voertuigen te kiezen, dit naast een aantal praktische problemen die dit met zich meebrengt. Voor welk type aandrijving ook gekozen wordt, de techniek ontwikkelt zich steeds verder en wordt steeds zuiniger.

Reductiepotentieel: we verwachten $\approx 1\%$ / 5 ton CO₂ te kunnen besparen.

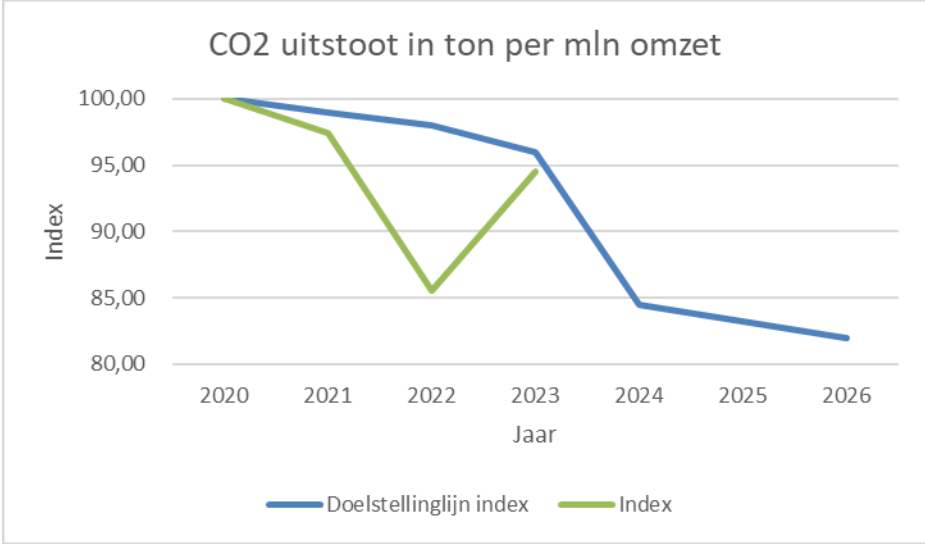
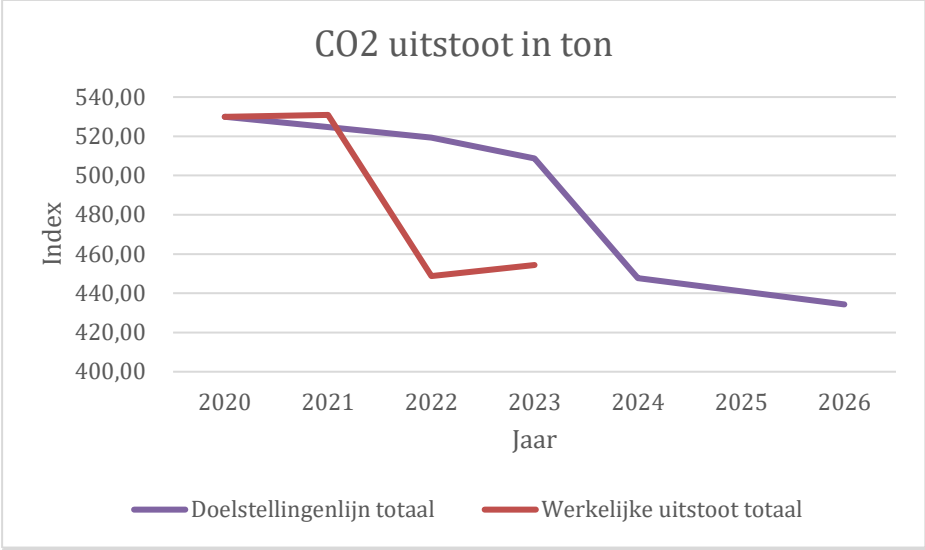
Doelstellingen + Plan van aanpak

Scope 1 en 2 doelstellingen

Mos Grondmechanica B.V. heeft de volgende reductiedoelstellingen opgesteld voor de komende jaren. Per doelstelling wordt ingegaan op de werkwijze en is de deadline aangegeven. De doelstellingen hebben betrekking op scope 1, scope 2 + Business Travel (BT) van de CO₂ footprint van Mos Grondmechanica B.V.

Doelstelling 1:			
Mos Grondmechanica B.V. wil in 2026 ten opzichte van 2020 18% minder CO ₂ uitstoten in absoluut getal Dit splitst zich uit in verwachte reductie van 15 ton in scope 1 en 5 ton in scope 2 (ten opzichte van absolute uitstoot 2023).			
Middelen	Verantwoordelijke	Deadline	Evaluatie
In toolboxen en communicatieberichten zullen we bewustwording creëren voor bijv. energiezuinig omgaan met vrachtwagens (stationair draaien, controleren bandenspanning, inwerkprogramma).	KAM	Continu	Bewustwording groeit wel. Vanuit meerdere medewerkers interesse om deel te nemen in de commissie duurzaamheid van de VOTB.
Het elektrificeren van het wagenpark. Dit zal mogelijk wel gepaard met verhoging van uitstoot in scope 2 i.v.m. elektrisch laden (grijze stroom).	Directie	Continu	Er is een nieuwe autoregeling met specifiek aandacht voor CO2 gerelateerde keuzes.
We nemen deel aan een keteninitiatief, waarbij we onderzoeken op welke manier we collectief kunnen werken aan duurzaamheid, om impact te vergroten; bijvoorbeeld ook door te kijken hoe we materieel slim kunnen stallen, of opdrachten uit kunnen besteden op basis van projectlocatie vs. vestigingslocatie.	Vertegenwoordiger Mos in commissie duurzaamheid	2x per jaar	De commissie duurzaamheid is in 2023 opgestart.
Onderzoeken van de mogelijkheden van het vergroenen van het energieverbruik van het pand in Helmond	Directie	31-12-2025	Dit zal samenhangen met contractonderhandelingen met de verhuurder.

Doelstelling 2:			
We willen meer inzicht krijgen in alternatieve brandstofvormen, waarmee we de CO2 reductie verder kunnen doorvoeren.			
Middelen	Verantwoordelijke	Deadline	Evaluatie
In de commissie duurzaamheid willen we van gedachten wisselen met branchegeenoten over de mogelijkheden die er zijn.	Vertegenwoordiger Mos in commissie duurzaamheid	Continu	Op de agenda staan in elk geval: vergelijk milieuprestaties; duurzaamheidsinitiatieven, marktontwikkelingen en trends op het gebied van duurzaamheid.

3. Beheersing doelstellingen

In het energie-auditverslag wordt jaarlijks beschreven hoe de werkelijke emissie zich verhoudt tot de doelstellingen.

Monitoring

Elk half jaar zal de werkelijke situatie worden getoetst met de ten doel gestelde situatie. Dit wordt gerapporteerd aan de Directie en Management Team. Wanneer afwijkingen worden geconstateerd, geeft deze rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. De Directie en Management Team van Mos Grondmechanica B.V. worden te allen tijde op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse reviews op de doelstellingen.

In de communicatieberichten geven we per half jaar aan wat de status is van 1) de doelstellingen uit hoofdstuk 2 en 2) de maatregelen uit hoofdstuk 3.

Maatregelen op projectniveau

Over het algemeen hebben we geen projecten gegund gekregen op basis van ons CO2 bewust certificaat. Wel hebben we projecten gegund gekregen n.a.v. offerte aanvragen en raamcontracten waarbij in de tenderfase het beschikken over een CO2 bewust certificaat als eis is gesteld.

We nemen in het algemeen de volgende maatregelen in acht op projectniveau, waarbij het uitgangspunt is om transportbewegingen zoveel mogelijk te beperken:

- Bij veraf gelegen projectlocaties die minder dan een standaard werkdag voor het onderzoek vergen, wordt gekeken om meerdere projecten in de nabijheid te combineren zodat projecten “op de route” kunnen worden meegenomen. Indien dit niet mogelijk is zal worden overwogen om een nabij gevestigd collegabedrijf in te schakelen.
- Bij veraf gelegen projectlocaties die meer dan een standaard werkdag voor het onderzoek vergen, wordt, indien mogelijk, in de nabijheid van de locatie overnacht.
- Bij projectlocaties die meer dan een standaard werkdag voor het onderzoek vergen, wordt, indien mogelijk, het onderzoeksequipement nabij de projectlocatie gestald en wordt met voertuigen die minder brandstof gebruiken van en naar de projectlocatie gereisd.
- Indien meerdere typen van onderzoek op de projectlocatie moeten worden uitgevoerd, worden deze zoveel mogelijk gecombineerd.
- Indien de uit te voeren werkzaamheden een standaard werkdag in geringe mate overschrijden, wordt, indien mogelijk, een langere werkdag met overuren gemaakt, waardoor de andere dag niet teruggekeerd hoeft te worden.
- Voor door onderaannemers uit te voeren werkzaamheden voor b.v. het uitvoeren van kernboringen door terreinverhardingen en het verzorgen van verkeersmaatregelen, zal zoveel mogelijk worden gekozen voor onderaannemers die in de regio van de projectlocatie zijn gevestigd.

4. Emissies 2023

Emissie-inventaris				2023
Scope 1	Eenheid	Aantal	Conversiefactor	Ton CO2
Gasverbruik	Nm3	16583	2.079	34.48
Brandstofverbruik leaseauto's (diesel)	liter	29457	3.256	95.91
Brandstofverbruik leaseauto's (lpg)	liter	2424	1.802	4.37
Brandstofverbruik leaseauto's (benzine)	liter	15553	2.821	43.87
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (benzine)	liter	84	2.821	0.24
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	liter	83251	3.256	271.07
Totaal scope 1				449.93
Scope 2 + 3 (business travel)	Eenheid	Aantal	Conversiefactor	Ton CO2
Elektraverbruik - grijs	kWh	2,580	0.523	1.35
Elektraverbruik - groen	kWh	256,596	0	0.00
Elektraverbruik - grijs leaseauto's	kWh	3,316	0.523	1.73
Elektraverbruik - groen leaseauto's	kWh	15,293	0	0.00
Zakelijke km priveauto's (benzine)	km	6,338	0.204	1.29
Totaal scope 2 + 3 (business travel)				4.38
Totaal scope 1, 2 en 3 (business travel)				454.31

5. Initiatieven in de sector/keten

Initiatieven

Onderstaand treft u een overzicht van alle initiatieven waar Mos Grondmechanica B.V. aan deelneemt die, direct of indirect, iets met CO2 reductie te maken hebben of een relatie hebben met onderwerpen als duurzaamheid, MVO, Cradle to Cradle, life cycle management, duurzaam aanbesteden, etc.

Deelname initiatieven Co2 reductie	Deelname
SKAO Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen beheert de CO2-Prestatieladder waarmee leveranciers worden beoordeeld op hun inspanningen om CO2 uitstoot te beperken.	Mos Grondmechanica B.V. neemt actief deel aan de CO2-Prestatieladder door het behalen van niveau 3.
Stichting positieve impact (voorheen Nederland CO2 neutraal)	Mos is lid en doet een jaarlijkse financiële bijdrage. Het is de bedoeling dat dit initiatief een steeds minder grote rol gaat spelen binnen Mos Grondmechanica, en de duurzaamheidscommissie (zie hieronder) een steeds grotere rol. We achten de seminars van Nederland CO2 Neutraal te generiek. Het is daardoor ook lastiger om informatie te brengen. We overwegen dit initiatief te staken.

De Vereniging Ondernemers Technisch Bodemonderzoek (VOTB)	Nils Mulder (directeur) is bestuurslid van de VOTB. Mos Grondmechanica heeft mede het initiatief genomen om te kijken naar een initiatief binnen de branche. In samenwerking met o.a. Fugro en Inpijn-Blokpoel (nu Socotec Geotechnics) is binnen de VOTB het besluit genomen om een commissie duurzaamheid op te richten. Deze commissie is in 2023 van start gegaan, waarbij inmiddels 10 bedrijven zich hebben aangemeld.
Duurzame Leverancier Duurzame Leverancier is een platform voor organisaties die investeren in duurzaamheid. Het initiatief helpt leveranciers bij de opzet van een duurzame bedrijfsvoering.	Hier zijn we lid van geworden in november 2014. Er wordt af en toe gekeken, naar de activiteiten binnen het platform Duurzame Leverancier. Ook hier komen slechts zeer beperkt voor ons concreet toepasbare zaken voorbij.

Om een benchmark uit te voeren hebben we op basis van het overzicht met initiatieven op de SKAO site beoordeeld of wij nog steeds aan de relevante initiatieven deelnemen. Gezien de noodzaak op de focus rond brandstofverbruik verwachten wij van de huidige initiatieven het meeste profijt te hebben.

6. Conclusie

Afgezet tegen de omzet heeft Mos Grondmechanica B.V. een reductie in 2023 kunnen realiseren ten opzichte van 2020, geheel in lijn met de doelstelling. We verwachten in de komende jaren eenzelfde lijn van reductie aan te kunnen houden. We zijn optimistisch over onze reductiemogelijkheden.

Goedgekeurd 9-2-2024,

Ruud van der Meel

Bijlage A Referentie ISO 50001

Paragraaf ISO 50001		Handboek 3.1	Locatie CO2 documentatie
6.3	Energiebeoordeling	Energiebeoordeling 2.A.3 3.B.2	[jaartal] B-540d Energieauditverslag [jaartal] B-540b Emissie- inventarisatierapport [jaartal] B-540c Emissie- inventarisatie
6.2	Doelstellingen, energietaakstellingen en planning om ze te bereiken	3.B.2	[jaartal] CO2 Doelstellingen en maatregelen
6.6 en 9.1	Monitoring, meting en analyse en evaluatie van energieprestatie en het energiemanagementsysteem; Plannen voor verzamelen van energiedata	3.B.2	[jaartal] CO2 Doelstellingen en maatregelen, paragraaf "Planning meetmomenten"
10.1	Afwijkingen en corrigerende maatregelen	3.B.2	[jaartal] B-540d Energieauditverslag [jaartal] CO2 Doelstellingen en maatregelen [datum] Management review